

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Lišt slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 183. — Štev. 183.

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 16, 1942 — SREDA, 16. SEPTEMBRA, 1942

VOLUME L. — LETNIK L.

ZA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2c 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvenil sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

HULL OBSOJA VICHYSKE ODREDBE

DRŽAVNI TAJNIK CORDELL HULL JE VČERAJ FRANCOSEMU POSLANIKU GASTONU HENRY HAYE PAVEDAL, DA BO AMERIŠKA VLADA POŠILJANJE FRANCOŠKIH DELAVCEV V NEMČIJO SMATRALA ZA POMOČ SOVRAŽNIKU ZDRUŽENIH DRŽAV IN DA TO NI V SOGLASJU Z OBVEZNO-STMI FRANCIJE PO MEDNARODNI POSTAVI

Hull pa je tudi ob tej priložnosti strogo obsojal preganjanje židov v Franciji.

Državni tajnik Hull je včeraj popoldne povabil Henry-Haya v svoj urad ter mu rekel, da Lavalova vlada nikakor ni mogla napotiti francoskih delavcev, da bi šli prostovoljno delat v Nemčijo. Hull mu je naravnost rekel, da ameriška vlada natančno proučuje zadnje francoske odredbe o mobilizaciji delavcev, ker bodo ti delavci najbrže delali za Nemčijo.

"Prav gotovo naša vlada s posebnim zanimanjem pregleduje zadnja poročila o načrtu francoske vlade v Vichyju, da pošlje več tisoč francoskih delavcev v Nemčijo v namenu, da nemška vlada dobi delavce," je rekel Hull.

"To delo, ako bo izvedeno, bo velika pomoč našemu sovražniku in ni v soglasju s francoskimi obveznostmi po mednarodnem pravu.

"Naša vlada seveda z vso natančnostjo pregleduje poročila glede mobilizacije francoskih delavcev v namenu, da se prepreči, ako je to samo del prvotnega načrta, ki se je ponesrečil in ni bilo mogoče dobiti dovolj delavcev za Nemčijo.

"Naša vlada dosledno opazuje, kot sem rekel, ta razvoj z istim zanimanjem, kakor prvo poročilo, ki sem ga omenil.

"Tudi danes mislim, da skoro ni mogoče verjeti poročilu o odredbah, ki so bile uveljavljene proti nesrečnim ljudem, ki so skušali v Franciji najti zavetišče.

"Ti nesrečni ljudje bodo izročeni sovražnikom, ki so neznanili in so že do gotove meje izvedli svojo namero, da jih zaslužijo, mučijo in tudi iztrebijo z največjo krutostjo.

"Podrobnosti te odredbe so tako vznemirljive in tako sovražne v svojem bistvu, da jih ni mogoče popisati."

PRIJET PO 18-TIH LETIH

Ormund Westgate iz New Yorka, je v svoji mladosti zakrivil zločin rop in je bil zato obsojen v zapor v državi Illinois, kjer pa ni dolgo ostal, ker se mu je kmalu posrečilo, da je pobežnil iz ječe.

Ko je bil pobežnik kaznjence na svobodi, si je nadal drugo ime, O'Brien in je pod tem imenom prišel popolnoma novo življenje. To življenje se je mirno nadaljevalo celih 18 let in tekem te dobe se je "O'Brien" oženil, ter tudi dobil sina, kateremu je zdaj devet let.

Druga svetovna vojna pa je prinesla Westgate-u to, česar se je ves čas svoje svobode najbolj bal: odkritje.

Odkritje ubeglega kaznjence je prišlo potom prstnih odtisov, katere je Westgate dal ob lastim, ko je vzel vojno delo v ladjedelnici. Dejal je, da je takorekoč vedel, da bo prijete prej ali slej in res se je zgodilo, da je odtise prstov dobila v roke FBI, ki je takoj dognala kdo je "O'Brien".

Governor države Illinois je izjavil, da ne bo vprašal za izgon Westgate-a iz New Yorka v njegovo državo.

Mož, ki je zdaj star 50 let, je delal pri Roebbling Steel Co., ter je zaslužil \$115.— na teden, kot električar. Zdaj nima dela nikjer, a na pomoč so mu pripravljene priskočiti razne javne organizacije, ki smatrajo, da je ubegli kaznjence plačal svoj dolg družbi s tem, da je živel vzgladno skozi vseh 18 let in pa, ker je živel v večnem strahu, da ga najdejo. Sam se je izrazil, da mu je zdaj veliko lažje pri duši. Njegova žena je postala bolehná zaradi strahu, pred tem, da ji moža odvedejo v zapor. Da je pobežnik kaznjence ji je povedal, ko se jima je narodil sinček.

MIHAJLOVIČ NAPADA

Vest iz Londona potom UP pravi, da so odredi generala Mihajloviča so iz Jugoslavije napadli bolgarsko in laško ozemlje, ter tudi prekorali meje "nezavisne" hrvaške države. Poročila fašistične ustaške milice trde, da so laške in ustaške čete v Dalmaciji ubile 100 in ujele 1,008 četnikov.

Dalje na jugu v Albaniji so domoljubi zavzeli osamljeno postojanko blizu jugoslovanske meje in poklali laško posadko.

Potrata živil v Buffalo

Mestni zdravstveni komisar v Buffalo, dr. Francis E. Fronczak, je meščanom dal vedeti, da s svojo potratnostjo vrlo dobro hranijo mestne podgane, ki so zelo lepo rejene in se množijo, da je le kaj.

Zametavanje hrane se je poudarilo odkar mnogi ljudje zaslužijo več denarja v vojni industriji. Izgleda, da ti ljudje ne znajo praktično nakupovati potrebne dnevne hrane ali pa mislijo, da morajo biti potratni, ker imajo sedaj več denarja na razpolago.

Komisar je rekel, naj bi se poskrbelo, da bi ljudje uvideli, da z nepotrebnim zametavanjem hrane takorekoč škodujejo splošnemu mestnemu zdravju, poleg tega pa jasno dokazujejo, da nimajo nobenega patriotičnega čuta, da o človeškem čutu sploh ne govorimo — v teh časih, ko milijoni ljudstev stradajo in umirajo gladu, je sramotno zametavati dragocene jedi.

Jeklo, katerega se je letno uporabilo za opremo v brivnicah in lepilnih salonih, bo zdaj dostavljeno za izdelavo 600 lahkih tankov.

(Iz urada za vojno produkcijo.)

Napad na Guadalcanal

Že od sobote ponoči se ameriški marini na Guadalcanal otoku bojujejo z Japonci, ki se skušajo polastiti postojank, ki so jih pred nekaj tedni izgubili. Japonci napadajo na kopnem in z morja ter bombardirajo ameriške postojanke. Četudi pa mornariški department ni posebno jasen v svojem poročilu, vendar je mogoče sklepati, da se ameriški marini dobro drže.

V prvi vrsti bi se Japonci radi polastili letališča, ki so ga skoro dogotovili, ko so se ga marini polastili ter se ga sedaj tudi poslužujejo. Vso noč o nedele na pondeljek so se bili vroči boji za letališče, toda Japonci se ga niso mogli polastiti.

Za svoj sedanji napad so dobili Japonci ojačenja, ki so jih pripeljali na otokom tekonoči.

Poročilo mornariškega departmenta dalje pravi, da so Amerikanci, odkar so se marini 7. avgusta izkrcali na Salomonovih otokih, izstrelili 164

japonskih aeroplanov in samo zadnjih pet dni so jih uničili 21.

Ameriški aeroplani nad Kisko

Prvič, odkar so se Japonci izkrcali na Kiski v Aleutskem otočju, so ameriški aeroplani bombardirali japonske ladje in tudi postojanke na otoku.

Aeroplani so prileteli nad Kisko ob oblačnem vremenu in so se morali spustiti zelo nizko, da so opazili kak predmet za bombardiranje.

ry, lepitični salon. Častniki v taborišču so hitro pojasnili, da se gre tu za lepotilne potrebe ženskih vojakov, katere se bo v taborišču nastanilo v decembru.

Naredba beograjske policije

"Novo Vreme" prinaša naredbo beograjske policije, glasnokateri je prebivalstvu zopet dovoljeno, da se koplje v Savi in Donavi. Dozdaj je bilo kopanje prepovedano, ker je voda prinašala trupla ljudi, ki so bili vrženi v reko za časa pokoljev v Bački.

— Poroča J. I. C. — New York

BOMBARDIRANJE WILHELMSHAVENA

Za uvod druge obletnice bombardiranja Londona so angleški aeroplani včeraj bombardirali Wilhelmshaven, ki je glavno pristanišče za nemške podmornice. Pri tem napadu so Angleži izgubili samo en aeroplan.

Radijske postaje v Budimpešti, Bratislavi, Luksenburgu, Bremenu, Breslavi, Calaisu in Kalundborgu se sinoči niso oglasile kar pomeni, da so bila nemška mesta bombardirana.

POVELJNIKI AMERIŠKE ARMADE V EVROPI

Sedeči, levo na desno: Maj. gen. Spaatz (zračni oddelek); Lt. gen. Eisenhower (poveljnik); maj. gen. Frank (zračni oddelek). Stojeci: Brig. gen. Eaker (poveljnik bombnikov), Brig. gen. Hunter (poveljnik napadalnih letalcev), Brig. Gen. Canine (poveljnik vojakov, prideljenih zračnemu odboru za službo na zemlji.)

Stalingrad se trdno drži

Rusko vrhovno poveljstvo naznanja, da se branilci Stalingrada srdito bore proti silovitim zračnim in tančnim napadom in so nek nemški oklopni oddelek jugozapadno od mesta potisnili nazaj.

Polnočno poveljstvo ruskega vrhovnega poveljstva pravi, da so bili tekom dneva odbiti vsi nemški oklopni napadi, ki je rdeča armada dobila ojačenja. Feldmaršal Fedor von Boč pošilja v boj vedno nove rezerve ter hoče pred Stalingradom zdrobiti največji ruski odpor, na katerega je še zadel v celi vojni.

"Jugozapadno od Stalingrada so v teku vroči boji," pravi poročilo. Na nekem kraju so Nemci napadli in so tudi dosegli nekoliko uspeha. Naše čete pa so s protinapadom izgubljeno postojanko zopet zavzele."

Poročilo iz Berlina pravi, da so Nemci vdrli v Stalingrad in zavzeli glavno železniško postojanko.

Nazaj k premogu

Iz Washingtona poročajo, da bo Home Owners Loan Corp. odprnila 2000 svojih hiš s centralnimi pečmi za premog, ker ne bo dovolj olja za kurjavo. V teh domovih so imeli najprej centralno kurjavo na premog, potem pa so instalirali peči na olje in zdaj se povrno nazaj k gretju hiš s premogom.

Jugoslovanski minister Ivan Kern v New Yorku

Na transatlantskem kliperju se je včeraj iz Londona na La Guardia letališče v New Yorku izkrcal jugoslovanski prometni minister kapitan Ivan Kern, ki je pri svojem prihodu časnikarskim poročevalcem povedal, da se jugoslovanski uporniki proti nacistički okupaciji borijo z občudovanja vredno hrabrostjo.

Kapitan Ker, ki je bil pred kapitulacijo Jugoslavije poveljnik torpedne flotile, je rekel, da jugoslovanski narod strahovito trpi, da pa je njegova moralna zelo visoka. Do-

stajo sredi mesta in da so se pričeli končni boji za mesto.

Na Kavkazu pa so Rusi pregnali Nemce iz dveh obljude-nih krajev blizu Mozdoka.

Na severu, v bližini Voroneža, so Nemci vprizorili močan napad, toda ruska artilerija jih je pognala nazaj.

Splošni napad na Stalingrad je sedaj na višku. Vsa poročila, ki prihajajo s fronte, pripovedujejo, s kako velikansko silo Nemci napadajo, toda še nikjer se niso prebili skozi rusko obrambno črto.

Najbolj kritičen je položaj na jugu in jugozapadno od Stalingrada. Tam se razprostrajo obsežne stepe, po katerih je že padla slana.

Na nekem kraju, kjer so se Nemcem ponoči izjalovili trije napadi, je proti jutru pričelo bitko več sto strogolavcev, ki so na primeroma majhnem kraju napadali ves dan.

Navzlic silovitim zračnim napadom pa so Nemci napredovali komaj četrtilje, to pa jih velja več bataljonov, 12 tankov in mnogo aeroplanov.

Zadnjih 48 ur Rusi niso prepuščili Nemcem nobene vasi zapadno od Stalingrada, pa navzlic temu je položaj skrajno resen, kajti nemški napadi so vedno silovitejši. Vse kaže, da imajo Nemci še vedno dovolj rezerv. Ako Rusi razpršijo en bataljon, prideta na bjojšče v

dveh urah dva bataljona in razbiti tanki so tudi kmalu nadomeščeni. Toda Rusi napade vzdržujejo in tudi pogosto sami napadajo.

Dalje od svoje domovine se nahajajo madžarski vojaki na severu ob Donu in Rusi poročajo, da so jih včeraj 2000 pobili. To bojšče se nahaja južno od Voroneža, kjer so Nemci že v juliju skušali priti čez Don, toda so jih Rusi vstavili.

Japonci so izgubili skoro polovico matičnih ladij

Vse izgleda, da bodo Združene države kmalu uničile polovico japonskih matičnih ladij, katere prevažajo letala po visokih morjih.

Sedaj se more reči z gotovostjo, da je bila 24. avgusta potopljena manjša matična ladja, ko se je vnela bitka med japonskimi in ameriški ladnjami te vrste blizu Solomon-skih otokov. Ameriški pilotje so ugotovili, da je bila matična ladja, katero so z bombami napadli iz zraka ameriški letalci, tako poškodovana, da se je že nagiba na eno stran in potapljala.

V prejšnjih spopadih na morju je bilo potopljenih pet matičnih ladij. Kolikor je znano, imajo Japonci še osem matičnih ladij in od teh sta bili dve poškodovani v bojih pri Solomonih.

NEMCI BAJE UBILI 300 SRBSKIH UJETNIKOV NA NORVEŠKEM, KER SO BILI OKUŽENI S TIFUSOM

Iz uradnih krogov norveške vlade v Londonu, se je izvedelo, da so Nemci ubili večjo število srbskih ujetnikov, katere so bili prepeljali iz Jugoslavije na Norveško. Opravičujejo ta množestveni umor s tem, da je bilo taborišče okuženo s tifusom.

(Op. — O tem je bilo že nekoliko poročano v tem listu.) AP poročila iz Londona, da natančnejših podatkov ni bilo mogoče dobiti, a najbrže je klanje trajalo vso noč.

Norvežani trde, da je bilo 900 Srbov poslanih v mesecu juniju v Narvik na Norveškem in da so prepotovali peš 150 milj do koncentracijskega taborišča. Štirje so umrli od osemoglosti. V mesecu juliju se je javil v taborišču tifus, ter se razširil tudi na sosedne nemške barake. Nemci trde, da se je bilo bati, da bolezen preide v vso okolico in da se razširi tudi med zasedbenimi četami.

Ker se bolezen nikakor ni hotela umakniti, so Nemci sklenili ubiti vse obolele ujetnike.

Norvežani trde, da je trajalo streljanje v okolici taborišča vso noč.

Barake ujetnikov so potem zažgali in očitveci trde, da so videli odhajati približno 300 ujetnikov—Nemci so torej ubili približno 300 srbskih ujetnikov. Preostale so vkrcali na ladjo, ter jih brez vode in z majhno količino hrane odvedli neznanu kam.

— Poroča Jugoslav Information Center

GLAS NARODA

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Kupcha, Sec.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za četrt leta \$1.50.-. Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.-. Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.-.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

FRANCIJA V SLUŽBI NEMČIJE

Nekdaj je bil maršal Henri Philippe Petain znan kot mož, ki se je junaško boril in branil Verdun, da ga Nemci v prvi svetovni vojni niso mogli zavzeti.

Poznejše njegovo delovanje je zatemnilo njegovo slavo. Res da je kot načelnik francoske države pod krutim pritiskom Nemčije in pogosto mora izvršiti Hitlerjev ukaz, četudi je v škodo in celo v sramoto Francije, pa navzlic temu bi pogosto mogel pokazati večjo odločnost in večji odpor proti nemškim zahtevam.

Odkar pa je prišel na Hitlerjevo zahtevo Pierre Laval zopet na vlado in nosi ime načelnik vlade, je bil Petain skoro popolnoma potisnjen v ozadje in izgleda, kot da Laval, ki se je popolnoma udinjal Hitlerju, popolnoma drži v svojih rokah usodo Francije, nekdanj ponosne republike, sedaj pa sužnjine Nemčije.

Takoj ko se je Laval zopet vrnil v vlado, je pričel izpolnjevati obljube, ki jih je dal Hitlerju, predno je postal načelnik francoske vlade. In prvo njegovo delo je bilo, da je pričel siliti francoske delavce, da gredo prostovoljno delat v Nemčijo, češ, da bo za vsake tri francoske delavce iz vojnega ujetništva izpuščen en francoski vojak. To pa ni šlo tako gladko, kajti prigraslilo se je le malo Francozov, ki so bili pripravljivi žrtvovati se za svoje brate, ki zdihujejo kot vojni ujetniki po nemških taboriščih.

In nekega dne je Laval celo priredil dramatično "predstavo" v gozdu v Compiègne, na mestu, kjer je Francija kapitulirala in podpisala s Hitlerjem tako poniževalno premirje.

Francoski vlak je pripeljal skupino delavcev iz Francije, z nasprotni strani, iz Nemčije pa je nemški vlak pripeljal francoske vojne ujetnike. V gozdu sta se oba vlaka postavila, da so se delavci pozdravili s svojimi brati vojnimi ujetniki. Nato sta oba vlaka svoj tovor odpeljala v svojo smer.

Pozneje se je izkazalo, da so iz Nemčije prišli samo pohabljeni in bolni vojni ujetniki, v Nemčijo pa so šli zdravi in močni delavci. Trije zdravi delavci za enega pohabljenega ali bolnega vojnega ujetnika—to je bilo za Francoze preveč in niso se več priglasevali za delo v Nemčiji.

Laval pa, kot Hitlerjev podrepanik, hoče izpolniti svoje obljube, ki jih je dal Hitlerju, izpolniti jih, četudi v ponižanje in sramoto Francije.

Tako je sedaj Laval izdal odredbo, katero je poleg njega podpisal tudi maršal Petain, ki določa, da so mobilizirani za delo vsi moški od 18 do 50 let starosti in vsa dekleta v starosti od 21 do 35 let, poročene žene so od te odredbe izvzete.

Ta odredba pomeni, da bodo Francozi in Francozinje v umenjeni starosti ali šli delat v Nemčijo, ali pa bodo morali doma delati za Nemce.

Laval je izdal to odredbo prostovoljno, Petain jo je najbrže odobril proti svoji volji in celo z velikim odporom. To pa prav nič ne spremeni stvari. Odobril je in vsled tega je njegova prejšnja slava še bolj zatemnela.

Vsaka potna sraga, ki bo padla z lica Francoza in Francozinje pri delu, bo nevredno Francije in bo pomenila sužnost in sramoto za Francijo.

Ta odredba pomeni umik maršala Petaina in umik Francije od Verduna.

Governer Lehman proglasil časopisni teden

Governer države New York Lehman, je 14. septembra določil, da bo prvi teden v oktobru časopisni teden in v tozadnji svoji izjavi je dejal, da je časopisje igralo veliko in važno vlogo v obrambi in ohranjanju svobode in te dežele.

"Ni je svobode, ki ne bi ob enem nalagala odgovornosti," je dejal governer, "in to ne le odgovornosti obrambe te svobode, ampak tudi dolžnosti obdržanja svobode v gotovih mejah, ki zagotove progres skupnosti."

Potem je governer še poudaril, da je važno posebno v teh dneh, da časopisji tekoni njim posvečenega tedna nanašajo izrazito kar jim nalaga

dolžnost časa in svojim državljanom svobodo govora in tiska. ...

Zopet stara pločevina

Kakor poročajo iz mestnega urada za sanitacijo, se bo odslej vsako sredo pobiralo po mestu kositarne kante, katerih se menda v New Yorku ne nabere dovolj, če se upošteva, da se tukaj porabi ogromne količine konzervirane hrane.

Z pobiraleci stare pločevine bodo nekaj časa hodile nalašč zato nastavljenе ženske, ki bodo gospodinjiam in drugim dale potrebna navodila za pripravljanje kant. Odslej tudi ne bo več dovoljeno metati kositarne kant v stran z drugimi kuhinjskimi odpadki vred.

URADNA IN DRUGA POROČILA O BORBI JUGOSLOVANSKIH ČET

NOVI USPEHI JUGOSLOVANSKIH GUERILCEV

(JIC.) — Radio "Svobodna Jugoslavija" je oddala sledeče uradno poročilo vrhovnega poveljstva guerilske in prostovoljne vojske z dne 3. sept., o bojih v Bosni, Krajini in Slavoniji: Boji pri Siniči, ki so trajali več dni, so se zaključili dne 29. avgusta z velikim porazom nemških čet. Po sriditih bojih je uspelo močvirju sedme in osme krajske napadalne brigade, da odbije sovražnika in ga prisili k umiku. Nemške izgube so več mrt-

vih in ranjenih vojakov in oficirjev. Naše čete zasledujejo sovražnika v smeri proti Banjaluki. Zadnje dni se bavijo naše čete s čiščenjem tega ozemlja in preganjajo ostanke porazenih Nemcev in vstavev. Več vasi je že prešlo v roke osvoboditeljev, ki so uplenili precej vojaške opreme. V bojih v bližini Cetnica so uničile naše čete tri nemške tanke in zrušile dve letali. Prebivalstvo osvobojenih krajev je z velikim navdušenjem pozdravilo moštvo guerilskih

čet. Več sto prostovoljcev iz osvobojenih vasi se je takoj pridružil guerilski in prostovoljski vojski.

Pred nekaj dnevi so začeli Nemci in vstasi prodirati v ozemlje, ki je zasedeno od guerilskih skupin v bližini Pakraca v Slavoniji. Fašisti so takoj začeli z brutalnim terorjem tlačiti hrvaške kmete v vaseh okoli tega mesta.

Fašisti odvajajo ali uničujejo prebivalstvo teh krajev. Slavonci kmetske beže pred nasilnimi osvobodilci in se skrivajo v gozdovih, na stotine se jih je pridružil guerilskim četam.

BORBE V BOSANSKI KRAJINI

Iz Moskve poroča dne 7. sep. ION, da je radio postaja "Svobodna Jugoslavija" oddala uradno poročilo vrhovnega poveljstva guerilske in prostovoljne vojske z dne 4. septembra, o bojih v Bosanski Krajini.

Guerilske skupine v Bosanski Krajini se vedno napadajo in prizadevajo zavojevalec težke izgube. Prodri so že do predmestij Banjaluke.

Dne 29. avgusta je bil potolčen ustaški oddelek v neposredni bližini, komaj 10 kilometrov od Banjaluke. Istotam so guerilci uničili tudi en tank in zrušili eno letalo. Boji se nadaljujejo.

Dne 26. avgusta je majhno guerilsko krldo ustavilo na cesti med Bugojno in Kupresom, ustaški avtomobil. Štirje ustaški oficirji so bili ubiti, avtomobil pa zažgan.

Četniki so zaplenili važne dokumente, med njimi pismo nekega bogatega mađarskega kmeta iz Srena, ki piše svoje-mu sinu, vojaku nekega ustaškega polka. Med drugim piše oče:

"Ne moreš si misliti, kaj se tu godi. Hujše je kakor v Bosni. Pretekli teden so guerilci ustavili avtomob med Dobrinem in Pecujem in pregledali potne liste. Potniki so morali sami zažgati avtomob, ter so nato dobili dovoljenje, da se vrnejo v mesto. Lastnika avtomobusa in štiri častnike so pa ubili.

"V bližini Jarčina nedaleč od Rume, so guerilci izkopali

tračnice in ustavili potniški vlak. Vsi potniki, civilni in vojaški so morali izstopiti. Vojakom so pobrali orožje, ter jim dovolili, da se peš vrnejo v Rumo. Dva člana železniške policije sta bila ubita. Drugi potniki pa so se smeli nemoteno vrniti domov.

JUGOSLOVANI ČETUJEJO V ŠIROKIH PREDELIH OZEMLJA

Z Londona dne 11. septembra je prišla vest o jugoslovanskih domoljubih. Domoljubi so vpadli v italijansko in bolgarsko ozemlje, in prizadeli četam osištca težke izgube. Ti pohodi čet generala Draže Mihajlovića so privedli čete domoljubov preko laške in bolgarske meje. V sriditi bitki pri Banjaluki, sto milj jugovzhodno od Zagreba so pobili 400 Italijanov.

V tej bitki pri Banjaluki so domoljubi dožadj že uničili štiri laške tanke in zaplenili velike količine streliva, ter se nato umaknili, predno je bilo Italijanom mogoče zbrati zadostna ojačenja.

V Londonu prihajajo poročila, da izvajajo čete generala Mihajlovića vedno številnejše pohode v sovražnikovo ozemlje, ter da so v teku značilnih napadov zažgali več utrjenih laških predstražnih postojank, katerih posad" so bile ubite. V pohodih preko bolgarske meje so četniki ubili 300 Bolgarov in veliko število obmejnih straž.

V Londonu zatrjujejo, da so začeli četniki na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni in Črni gori z vojskovanjem iz zasede. Izrjeni streli se skrivajo v bližini sovražnikovih postojank ter

z svojih skrivališč izza skal in z dreves streljajo na vsakogar, ki se pokaže. V bližini železniške postaje pri Rumi, so vrgli se tira vlak in pobili preko 200 vojakov. Poročila o sabotaji in splošnem nemiru prihajajo iz vseh krajev in koncev zasedene Evrope.

DEWEY NA PRVEM MESTU PRI POISKUSNIH VOLITVAH

George Gallup, ki vodi poiskusna ali slammata glasovanja, glede raznih važnih splošnih vprašanj in političnih kandidatov za važne zvezne in državne urade, je potom takega glasovanja v državi New York dognal da 54 odstotkov volilcev daje p rednost Thomas E. Deweyu, kandidatu za governerja d ržave New York.

36 odst. volilcev se je izreklo za demokrata Bennetta, a 10 odst. je oddalo svoje glasove v prid kandidata Labor Party, Alfanga.

Gallup napoveduje republikanskemu kandidatu Deweyu gotovo zmago pri letošnjih volitvah iz razloga, ker dočim sta bila p ri zadnjih governerških volitvah oba kandidata gñavnih strank približno enakega števila glasov pri poskusnih volitvah tekem kampanje, je Dewey že zdaj precej nadkrilil svojega demokratskega nasprotnika.

Splošno mnenje glede kandidator.

Glede kandidatov za governerja države New York prevladuje pri letošnjih volitvah nekakšno splošno mnenje, da je Thomas E. Dewey najbolj logičen in najsposobnejši kandidat za governersko mesto, ter da ima, kot tak, najlepše prilike za večinsko izvolitev.

Tujerodne skupine podpirajo Deweya.

Za izvolitev Deweya je to pot organiziran takomenovan "Dewey for Governor Com mittee" v katerem so pripadniki raznih strank, kateri želijo, da pride Dewey za governerja.

V tem odboru so tudi vključeni pesamezni odbori raznih narodnosti New Yorka. Odbori, kot taki, smatrajo, da je Dewey, kot distriktni pravdnik v New Yorku pokazal, da je zmožen čistiti razne velike in male raketirje, ki se zajedajo v ljudske interese, ter si na

RAZGLLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

Za pomoč domovini

Kot sem že omenila pred kratkim, sem prejela od dobrih ljudi nekaj prispevkov za pomoč domovini in sem iste tudi že odposlala na pristojno mesto.

Poslala sem \$105.— in sicer so darovali sledeči: Mrs. Fannie Ansich \$55.—; Mrs. Tonka Blazin \$5.—; Mrs. Fannie Blazin \$5.—; J. L. \$2.—; A. Svet \$1.—; Sylvia Kraje \$12.— in A. P. Krasna \$25.—. Vsota je bila poslana blagajniku JPO—SS., Leo Jurjevu v Chicago.

Darovalkam in darovalecm se na tem mestu toplo zahvalim. Moja mlada prijateljica Sylvia me je posebno presenetila, ko je pritekla lepega jutra k meni na stanovanje in mi izročila \$12.—, da bo stotak, kot je dejala. Upam, da so tudi mnogi drugi posneli vzgled imenovanih rojakov in rojakinj, ter darovali kaj v sklad za naše ljudi v domovini. Vkljud vsem težkim vestem, ki jih čitamo in slišimo ne smemo misliti, da bo naš narod docela iztrebljen. Sreča v nesreči je morda baš dejstvo, da so naše ljudi razgnali na vse kraje — tako bo marsikdo ostal in Slovenija bo zopet oživela, naša pomoč pa bo tedaj zelo prav prišla.

Razboljeni smo

Zadnjič sem poslušala rojakinjo, ki se je grenko in trpko izrazila o vsem, kar se godi z

račun teh kujejo milijonske dobičke. Pri sleparijah, ki o grožajo dobrobit ljudstva, so zmirom najbolj prizadeti mali ljudje, katere raketirji izrabljajo v svojo korist.

Iz tega razloga bodo volilci iz širših ljudskih vrst brezdvomno glasovali za Deweya, ker je že v prošlosti kot ministko pred njim, dokazal, da mu ne manjka poguma, kadar se gre za protekijo ljudstva pred brezvestnimi slepariji vseh vrst.

Thomas E. Dewey pozdravil narodne odbore.

Zadnji teden je kandidat Dewey osebnostno prišel pozdravit svoje kampanjske delavce in se je še posebej seznanil in pozdravil z člani odborov narodnostnih skupin.

Ob tej priliki je rekel, da je letošnja kampanja vse bolj važna in resna, ker smo v vojni in moramo z resnostjo mo triti naš in svetovni položaj ter gledati, da izvolimo na odgovorna mesta ljudi, ki jim je pri secu zmaga ljudstva in demokracije.

Odbor za izvolitev Deweya za governerja.

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku) RECEPITI VSEH NARODOV Stane sama \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani. Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebna v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Narodite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York, N. Y.

Advertisement for KRAJNSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA. Includes text: Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom. Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 48. leto. Članstvo 37.800. Premeženje \$5,000,000.

Small advertisement for JERRY KOPRIVŠEK in njegov otkočen in plašni Tareznika Polka. Location: Na planinah - valček Str. M 578 in DUCQUESNE UNIVERSITY TAMBURICA - Str. M 671.

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK. — KOT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILI TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Priporočila Roosevelta za glavnega vojnega šefa za veznikov

William D. Herridge, bivši kanadski poslanik v Ameriki, je dejal zadnji teden, da bi se morali vsi angleško govoreči zavezniki v tej vojni združiti pod enim vrhovnim voditeljem in ta voditelj naj bi bil predsednik Združenih držav F. D. Roosevelt.

Herridge je dejal, da govori kot Kanadčan in kot britski podanik, ter je v tem smislu priporočal, da Churchill nominira predsednika Roosevelta za glavnega šefa, ki naj bi imel svoj generalni štab sestavljen iz enakega števila Američanov in Angležev.

Skupni vrhovni vodja, je dejal Herridge, bi moral imeti moč diktatorja in predsednik Roosevelt bi bil za to vrhovno vlogo najspodobnejši, tako zaradi svoje široke vplivnosti, kot radi dejstva, da je že tako pod njegovim vodstvom dve tretjini angleško govorečega sveta.

Protinapad demokracij mora priti iz zapadne hemisfere, za to je Washington najbolj logičen kraj za glavni stan demokracij. London je v frontni liniji in radi tega ni primerno središče za vrhovni stan demokratskih dežel.

Herridge je tudi pripomnil, da smatra, da je predsednik Roosevelt popolnoma primerna osebnost za to odgovorno vlogo.

"SPANISH IN 20 LESSONS" — Španščina v 20-ih urah. — Špansko-angleška slovnica. — Spisal jo je R. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prekratana. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priložnosti stopnjevalni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španščine.

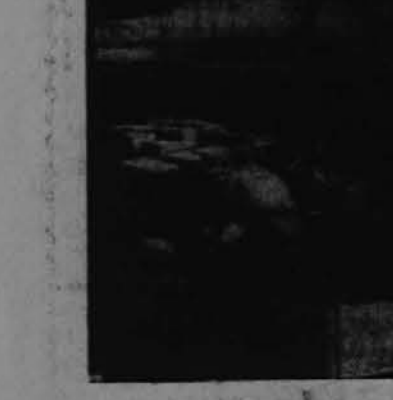
Po praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovninskih pravil ter vas učita, govoriti in razumeti španško.

Corintovo kratko metodo so odobrili učitelji, profesorji, šole, poslanstva in eksportne trgovine po celotnem svetu. Je praktična, preprosta in uspešna.

Prodanih je bilo že nad 2.000.000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri KNJIGARNI SLOVENSKE PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.—

VOJNI MATERJAL PRIHAJA NA MALTO

Zavezniki pripravljajo vojne potrebe na Malto, močno utrjenem angleškem otoku v Sredozemskem morju.

go, ker mu je zelo pri srcu demokracija in ker sovraži fašizem; diktatorska vojna moč bi v njegovih rokah ne ogrožala temeljnih svobod.

Govornik je dalje poudaril, da so ljudstva vseli zavezniki dejel pripravljena, da zahtevajo vrhovno udruženje in Winston Churchill bi moral izjaviti, da končna zmaga zahteva

Svarilo proti stavkam

Humphrey Mitchell, kanadski minister dela, je 14. septembra izjavil, da ni nobena pritožba od strani delavcev dovolj velika, da bi se moralo spričo nje ustaviti obrat v kakšni vojni tovarni tudi za en sam dan. Oni, ki se bore za nas v aktualnem boju, morajo dobiti orožje redno.

Minister dela je podal svojo izjavo, ko je pripravil govor, katerega je imel podati pred konvencijo Kanadskega kongresa dela, ki se vrši v Ottawi te dni.

Mitchell se je tudi izrazil, da se je pojavilo po Kanadi veliko število manjših stavk; priznal pa je tudi, da so imeli delavci čisto vzroke za pritožbe in stavke, ter da so gotovi delodajalci in tovarnarji diskri-

Naborne regulacije pojasnjene rudarjem

William Ramsay, lokalni naborni uradnik, je pred nekaj dnevi govoril na seji Workers Councila, v Lake Shore, ter je ob tej priložnosti zagotovil rudarjem, da bo vsak posamezen slučaj nabornega značaja skrbno pregledan in pretehtan po tozadavnem narodnem odboru.

Vlada nima namena, da bi z obvezno vojaško službo škodovala družinskemu ali obdružnemu življenju, niti ne, da bi dodeljevala delavce k delom in poklicem, za katere niso izučeni, ali drugače sposobni.

"Razumljivo je," je dejal Ramsay, "da so vojne zahteve v teh dneh deležne največje pozornosti in tem mora biti zadosteno."

Po končanem govoru je naborni uradnik odgovorjal na razna vprašanja čez dve uri, ter je na ta način pojasnil marsikatero stvar, ki ni bila lju-

stirana, kaj ljudstvo zahteva.

Minirali proti unijskim delavcem, itd.

Delavci, — je rekel Mitchell, — ne morejo primerjati svoje vojne napore s tem, kar žrtvujejo za deželo oni, ki morajo biti pripravljani dati svoje življenje za obrambo domovine. Radi tega ni pretirano, ako se delavci nekoliko žrtvujejo s tem, da malo trše delajo, plačujejo vojne davke in pristojne na obilnatna posojila državi.

Stabilizacija plač, je dalje poudaril minister, je v korist delavstvu, ker se je obremenitev uravnovesilo cene, da tako ne more biti prekomernega vjonega odušstva v nobeni smeri. Tako uravnovešanje prepreči inflacijo. Brez stabiliziranja plač tudi kontrola cen ni mogoča.

dem znana glede nove obvezne vojaške službe in nabora. Rekel je tudi, da moški, ki delajo v tovarnah za vojno industrijo, bodo za enkrat tudi tam ostali, ali možnost obstoji, da se tozadavne regulacije spremenijo, odvisno je pač vse od poteka vojne.

WAGNERJEV AKT ZA KANADO

Peter Heenan, ontarijski minister dela je 14. sept. dejal, da dela ontarijska, kot ontarijska vlada na tem, da se delavstvu Kanade pravice do organiziranja in kolektivnega poganjanja. Legislaturna države Ontario bo predložena načrt v tem smislu ob prihodnjem zasedanju zbornice. Minister dela je bil poverjen, da predloži tozadavni načrt oziroma predlog.

IZŠLA JE NOVA KNJIGA V ANGLEŠČINI O ŽIVLJENJU AMERIŠKE DIVJAČINE POD NASLOVOM

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, žvečev in ptic, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubil naravo in njeno pestro živalstvo, knjigobral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel marsikaj iz življenja divjih živali, kar mu doslej še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenovano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje našla v eni sami knjigi, ki na pri vsem svojem obsevu prinaša POGOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJAČINE.

Knjigo bo z velikim interesom, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker so popisane živali, ki na polju koristijo ali škodujejo ter slednje ribe, ker so v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH YODAH.

Polov poljudnega popisa in priporočanja vsebuje knjiga 327 STRAN (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 2 x 6 inčev. Knjiga opisuje senavce, ptice, rjbe, kače in živali, ki se razmnožajo na suhem kot v vodi doma. — Verzusa je v močno platno z zlatimi črkami.

POIŠČITE TO KNJIGO LAHKO DOBITE SRBDAJ ZA CENO: Sedaj \$3.50

Naročite pri: KNJIGARNE SLOVENSKE PUBLISHING COMPANY, 216 W. 18th STREET, NEW YORK.

Zavezniki pripravljajo vojne potrebe na Malto, močno utrjenem angleškem otoku v Sredozemskem morju.

ZANIMIVA STORIJA O MEDVEDIH.

Vojaska cesta, katero bodo kmalu dogradili in ki bo držala tja noter do Alaske, nudi delavcem, ki so zaposleni pri tem projektu, razne nenavadne zanimivosti.

H. K. Duvall, ki je prišel domov na počitnice, je pripovedoval, da so njegovi delavci vsaki kar nejevoljni na medvede, ki so tako domači, da so pravzaprav nadloga. Imajo namreč to navado, da pridejo k delavcem, ki gradijo ceste, in vtilikajo svoje radovedne nosove v vse stvari, najmanjše pa tam, kjer jih je najmanj treba. Delavci se morajo čisto ustaviti in napoditi krotke medvede nazaj v gozd.

Naganjanje pa ne pomaga dosti, kajti medvedom se zde moški nekaj čisto novega, ker brez dvoma niso prej še nikdar videli človeškega bitja, zakaj v krajih, kjer se gradi nova cesta proti Alaske, še ni bilo raziskovalcev, da niti Indijanci niso poiskovali raziskovati teh krajev.

Živali so torej radovedne in obenem menda mislijo, da so tudi ljudje, ker če medved nekaj pobere, pa mu hočejo delavci vzeti nazaj, se prične z njimi cinkati za stvar.

Tako so hoteli odvzeti enemu medvedu zaboj dinamita, s katerim se je hotel na vsak način igrati, pa ga ni hotel dati iz svojih šap in so se delavci balli, da bo skoro eksplozija, ko je položaj nepričakovano rešil roj komarjev, ki so se napodili proti medvedu in delavcem. Ti komarji so tako veliki in hudi, da se jih še zverine boje — tudi medved je ob pogledu nanje spustil dinamit in odtecal v gozd.

Kakor medved, so tudi druge živali v tistih krajih krotke napram človeku in celo ptice ne kažejo nobene bojazni pred delavci.

Ribarjenje v tistih krajih v resnici ni nobena zabava, ker je lovenje rib tako lahko, da niti črva ni treba nataknuiti na konec vrvice — kosček bele curjke privabi 30 funtov težko ribo.

PET KANADSKIH LADJ POTOPLJENIH.

Kanadske mornariške oblasti so naznanile 14. septembra, da je bilo potopljenih 5 kanadskih ladij, med temi patrolna ladja Raccoon, na kateri je bilo 38 mož posadke s častniki.

PO NEVHITI

Prihrumela je osemka in se vilo deževje, in ves svet je bil v rjavo-sivo meglo zavrt; in sem mislila, da bo ves pesek z obali izmit.

A naenkrat je prodrlo solnce sivo, in je bil pesek, kot zlat pod nebesno modrino — nevihtla je minila, jaz sem stekla na obal, ker ves svet je bil zopet spokojno svetla.

Rose Flytman v "The Northern News" Postlovenila APK.

3.350 Kanadčanov je bilo ubitih, ranjenih in pogrešanih pri Dieppe

Department narodne obrambe je 15. sept. objavil listo mrtvih, ranjenih in pogrešanih Kanadčanov, ki so se udeležili napada na Dieppe v mesecu avgustu. Lista ima 134 strani.

(Oslišna poročila se glase, da je bilo poslanih za napad na Dieppe cela divizija moč —

Slovenci v Kanadi

ZANIMANJE ZA SLOVENSKE POKRET.

Ker mi je naročnina h koncu, rabiti za druge stvari, kot za to, za kar se zbira, kar pa po mojem gre zelo počasi naprej. A zastoj pa tudi nikdo ne more delati, ker vsak ima svoj posel ter svoje skrbi.

Zdaj smo tudi dobili v Kanadi slovenski časopis, kateri izhaja dvakrat mesečno v Torontu. Torej zdaj je prilika, da se vsi Slovenci naroče nanj. Ker nas je tako bolj malo Slovencev tu, bi se prav za prav moral vsak naročiti nanj. A bral sem pa tu pismo, ki je bilo napisano v korist Slovencev ter potem odprto pismo in odgovor nanj, tako da v tem mi ni treba več pisati. Je bil dober odgovor. A tu vam prilagam money order za 8 dolarjev, ki naj bo 3 dolarje za polletno naročnino za "Glas Naroda" in 5 dolarjev pa bi vas prosil, naj bi izročili JPO. slov. sekciji za pomoč v stari domovini.

Torej pozdrav vsem čitatelem tega lista ter želim bi še več dopisovalcev v listu, ker se mi dopadejo dopisi ter se tudi več izve, ako jih kaj več piše.

Matt Zobeo
Port Hope, Ont. Can.

STAR NAROČNIK UMRL.

Oprostite, ker sem obnovev naročnina tako dolgo odložila, zato vam danes pošiljam \$3 za nadaljnega pol leta.

To pa ni bilo zanemarjenje, temveč sem imela zelo važne postavne opravke vesled smrti mojega ljubega očeta Johna Moraveca, ki je bil vaš zvesti in mogoče najstarejši naročnik.

Mislim, da se je moj oče naročil na "Glas Naroda" leta 1896 ali pa 1897, kajti morem se spominjati, da je "Glas Naroda" dobival še v Chatham, N. B. kamor smo prišli v novembru leta 1895.

Moj dragi oče se je od nas poslovil 22. junija 1942 in je bil pokopan 25. junija. Star je bil 88 let.

Do zadnjega tedna svojega življenja, predno ga je 17. junija drugi zadela kapa je vedno, kolikor je pač mogel, bral "Glas Naroda." Imel je veliko sočutje s Mr. Terčekom v njegovih bolečinah, zlasti še, ko je vedel, da svoje članke piše v bolniški postelji. "Ubogi Terček" je pogosto vzdihnil oče, "koliko mora trpeti!"

In vaš spoštovani urednik Janez Terček je mojemu očetu sledil v večnost komaj po enem tednu. Dva Idričana počivata sedaj v božjem miru in naj

jima sveti večna luč!

Dragi g. urednik, naročnino mojega očeta hočem nadaljevati in bi ga v resnici pogrešala kot dobrega prijatelja, ker je bil v naši družini že toliko let. Pa tudi še do prihodnjega leta želim, da v spomin na mojega očeta list še vedno pošiljate na ime John Moravec. Prihodnje leto pa boste mogli njegovo ime premeniti na moje ime.

K sklepu vas pozdravljam in vam želim mnogo uspeha.

Mary Moravec,
Vancouver, B. C. Can.

SMRT ROJAKA.

V sanatorijum St Laurent v Hull, Que., Can., je dne 7. avgusta preminil rojak Frank Ferhaj. Pokojnik je bil rojen v vasi Rašica pri Velikih Laščah na Dolenskem. V Kanadi se je nahajal precej let, ter je delal največ v rudniku Noranda Mines, kjer je tudi zbolel in se potem podal v sanatorijum. Umrl je zaradi rudiške jetike. V starem kraju zapuška soprogo in šest otrok. Naj počiva v miru in naj mu bo lahka kanadska zemlja!

Frank Strnad,
Noranda Que., Can.

Note

PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING
TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas)
SLOVENSKI FANTJE
VSEBOM PRODALA
VO JEZERU
K O L O
OHIO VALLEY
SELVIA POLKA
TAM NA VRTNI GREDI
MARIBOR WALTZ
SPAVAJ MILKA MOJA
OBPHAN WALTZ
DELE NA VRTU
OP. MARČKA, PEGLIJAJ
BARČICA
MLADI KAPETANE
GREGO NA STAJSERSKO
ŠTAJERSKI
HAPPY POLKA
OR NA TULEM

35 centov komad
3 za \$1.

MOJ DEKLE JE ŠE MLADA
Po 25c komad:
Naročite pri:
KNJIGARNE
SLOVENSKE PUBLISHING CO.
216 West 18th St., New York

POTOVANJE V KANADO.

Kakor vidite, sem imel topot več sreče s potovanjem, kot pa prej. Čez mejo sem prišel ponoči, pravzaprav se sam ne vem, ob katerem času. Že na potovanju me je najprej zanimalo, kakšen vtis bom dobil, ko pridem v Ottawo. No sedaj vam lahko rečem, da je bil vtis kolosalen, ker na vsedanje je Ottawa res prijazno mesto. Še nikjer nisem videl toliko uličnih drevoredov, kar daje mestu sliko lepega parka. Kar se pa tiče zraka, se pa sploh ne da primerjati z na pr. z newyorško zadušljivostjo.

F. S.
Ottawa, Ont., Can.

THE NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE

Spisal znani profesor na Stevens Institute of Technology v angleščini GEORGE W. BARNWELL

Podlaga za mehanske sanje si morete dobiti s knjigo NEW ENCYCLOPEDIA OF MACHINE SHOP PRACTICE (v angleščini). Ta velika knjiga popisuje in v slikah pokaže temeljna dela mehanike. Hastoči vse natančno, kar mora znati najboljši mehanik; popisuje uporabo vsakega stroja, orodja in meril. Pouči vas, kako je treba uporabiti merilo (blue print) ter vam tudi daje mnogo zahtevnih tabel, da morete pospešiti svoje delo. Ne glede na to, ali ste šola početnik, vam bo ta knjiga zelo koristna in mnogo vredna. — 1000 slik in risb. 570 strani, trdo vezana knjiga stane

Samo \$1.98

Naročite pri:
KNJIGARNE
Glas Naroda

216 West 18th Street New York

dovoljeno dobiti instaliranje elektrovođa za novo peč.

TRIJE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. — Spisal: ENGELBERT GANGL

89

Ali more biti samemu rebi porok, da tudi ostane tako, da ni bil njev sklep sama prazna besoda? Kaj bi storil, če bi zdajci pristopil tovariš in mu dejal, naj pride zvečer v kavarno, kjer bodo igrali? Ali bi odbil njegovo povabilo zdej, ko ima zopet denar? Zato je že iz ozirov na samega sebe, v nekakšno varnost proti enakim bodočim neprijetnostim dolžan, da uredi to, kar je rekel očetu in polkovniku.

Dospel je k Mihajlovičevim, in sprejela ga je Jelka z vprašanjem, kje je bil sinoči, da ni poslal niti opravičila. Zažugala mu je s prstom. Jezna je bila nanj.

"Nikar se ne jezite, Jelka," je dejal Fricc, "vaše žuganje je neopravičeno."

"A spodobilo bi se vsaj, da bi nam naznanili, da ne morete ali pa — kar je bolj gotovo — nočete priti. Tako smo pa čakali na vas, in bilo je dolgočasno," se je jezila gospica.

"Naznaniti vam nisem mogel, niti da ne morem niti da nočem priti ker sem prejel vaše vabilo šele pozno zvečer, ko sem se vrnil s kolodvora."

"Ali niste bili včeraj v Zagrebu?" je vprašala mirnejše.

"Ne."

"Kje pa ste bili?"

"To je tisto, s čimer vam dokazem, da je bilo vaše žuganje neopravičeno," se je šalil Fricc.

"Govorite vendar jasno. Nič vas ne umem," je rekla Jelka.

"Doma sem bil, pri očetu."

"In čemu? Nič niste povedali prej. Ali ste imeli dopust?" Jelka je postala nemirna udarila je z nožico ob tla.

"Povejte vendar. To ste počasili!"

"Potrpajte," se je smejal Fricc. "Po važnem poslu sem moral domov k očetu."

Umolknil je in jo gledal.

"To je neznesno! Kako to govorite! Moj Bog, recite vendar jasno besedo!"

"Važen posel, da, da! Šel sem povedat očetu, da se v kratkem poročim, oženim."

"Kako?" je zavzeto vprašala Jelka, "kaj ste mu rekli?"

"Da se v kratkem poročim. Tudi svojemu gospodu polkovniku sem danes to povedal," je dejal Fricc. Roke je del v boke in se zibal na prstih.

Dekletu je vsa kri udarila v lica. Povesila je glavo.

"Ali vas smem vprašati, gospod Fricc? — Tako bi vas rada vprašala..."

"Le vprašajte povem vam odkritosrčno."

V sobo je stopil Jovan Mihajlovič.

"O, izgubljenec!" je pozdravil Fricceta, "kod hodiš, da te ni na izpregled?"

"Ravnokar sem povedal Jelki, da sem bil doma pri očetu. Zdej bi me nekaj rada vprašala, pa se ne upa."

"Kaj je tako strašnega, da se ne upa vprašati?" se obrne oče k hčeri.

"Le naj pove Fricc, po kakšnem poslu je bil doma," je odgovorila Jelka.

"To pač lahko povem," je rekel Fricc in se smejal, "to ni vendar nič hudega. Dejal sem, da sem šel povedat očetu, da se v kratkem poročim, oženim."

"To je tisto," je destavila Jelka, "in zdaj noče povedati, katera je tista izvoljenka!"

Jelki je šlo na jok, vzela je ruto in si jo pritisnila na oči.

Potem je začutila, kako jo je prijel Fricc za roke in jih odtrgal od njenih oči.

"Tudi tega se ne bojim povedati. To smeta slišati vi in oče in vsi drugi ljudje. Ta izvoljenka si ti, Jelka."

Pritisnil jo je nase, utela mu je na prsih.

"Ali dovoliš, prijatelj Mihajlovič da stojiva tako pred teboj?" je vprašal Fricc očeta, obrnivši se k njemu.

"Dolgo se miže slutiti, da pgrade do tega," je rekel Mihajlovič, "zato se mi zdi čudno, da Jelka joče."

"O, saj ni res. Saj ne jočem, saj sem vesela in srečna kakor nisem bila še nikoli," je hitela mladenka in v njenih očeh je bil jok in smeh.

Kmalu se je razvedelo po mestu, da sta Fricc in Jelka zaročena. Tudi časniki so pisali, da se je ulanski nadporočnik in pobočnik Friderik Zavinsčak zaročil z gospico Jelko Mihajlovičevno, hčerjo tvorničarja in spoštovanega moščenca Jovana Mihajloviča. Iskreno čestitamo! — In res so dohajale obema čestitke od vsih strani. Tako že zdaj ob zaroki, kako šele potem ob poroki.

Fricc je sporočil nevesti in njenemu očetu svojega očeta vabilo, da bi se odpeljali v njegovo domačijo na obisk.

To se je tudi zgodilo.

Na Zavinsčakovem domu je Mihajlovičevim jako ugajalo. Posebno staremu je bilo všeč veliko, lepo pasestvo. V živem razgovoru sta ga prehodila s starim Zavinsčakom in z Vladom. Ona dva — Jelka in Fricc — sta imela svoje razgovore; kaj se jima bili mar njive, travniki, gozd in trtje!

Po obedu je šla trojica mladih na vrt, stara dva sta ostala v obednici, da se domenita glede poroke.

"Treba je odkritosrčne besede," je dejal Zavinsčak, "ker gre za srečo otrok! Jaz sem mnogo izkusil v življenju, vem, koliko je vredno, ako vlada v hiši mir. To je prvi pogoj, k srečnemu rodovinskemu življenju, mir in pa zaupnost. Nič skrivnosti ne sme biti, vse mora biti čisto kot na dlani. Fricceta poznam. Dober človek je, pa tudi lahkoživ in lahkočeln. Zato mu je treba roke, ki ga vodi. Zelitev bo zanj sreča, če žena ne bo preveč popustljiva."

"Jelka — ne vem," je pristavil Mihajlovič, "ima tudi svojo glavo!"

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Domača fronta

(Ko se oziramo na ta ali oni del te vojne, treba vedno je imati v poštev njegov odnošaj k vsakemu drugemu delu in k vsej celoti. Naši kitajski zavzniki podijo nazaj Japonce v sredini linije, tisoč milj dolge, dočim naši borilci udarjajo ob obeh koncih linije. Junaški sovjetski odpor je preprečil, da niso nacijska letala priletela za napad proti britanskim in ameriškim letalom v afriškanski puščavi. Naše ladje so prevozile ameriške tope tanke in bombe v Afriko in onih 200 ladij spušenih na morje ali katerih gradnja je bila započeta na Labor Day je predstavljalo znak da prihodnje leto do sežemo naš cilj desetkrat toliko števila.)

Da se te ladje zgradijo ob enem s tisočinami topov tankov in letal za nas in združene narode, bo treba mnogo več izumjenih delavcev kot jih sedaj imamo. Kakor telesno sposobni mladeniči zapuščajo naše vojne tovarne za vojaško službo tako bodo starejši možje in ženske prevzemali njihovo mesto. Proti koncu tega leta po ena izmed vsakih štirih žena — morda po ena izmed vsakih treh — v starosti med 18. in 44. letom, bo zaposlena in vsaj tretjina njih v vojnih industrijah.

Milijone delavcev treba pravočasno izuriti za nove vrste dela, tako da moremo dajati borilec orozje, ki ga potrebujejo, kajti naša izguba časa je dobiček za sovražnika. Prištednja časa in dela na drugi strani povečava našo delavsko moč in borilno silo. Zato, dočim vojni junaki so deležni vojaških odlikovanj, naši "vojaški proizvedenci" so deležni javne pohvale. Šestnajst orica moških in ena ženska so dobili prvo odlikovanje v obliki "certifikata individualne produkcije" za ideje — najboljše izmed 12.000 sugestij — ki prispevajo k večji kvantiteti in boljši kvaliteti vojnih izdelkov.

Zračni kor potrebuje mehanike.

Vojni zračni kor potrebuje moč v starosti med 18. in 44. letom, ki so kvalificirani mehaniki. Zaposliti treba pri najbližjem vojnem rekrutovalnem uradu. Ni treba, da so prosilci aeroplanski mehaniki, kajti mehaniki za avtomobile, Diesel, truke, traktorje in poljedelske struje so prav zlahka prilagodni za delo vzdrževanja in popravljanja letal; puškariji, orodariji, urariji, popravilni vodnih metrov so izmed onih, ki se lahko rabijo kot mehaniki za aeroplanski orožja delavei pri radiu in drugih komunikacijah lahko postanejo radio operatorji in mehaniki velderji in kovinski delavei vseh vrst najdejo primerno mesto med moštvo na delu.

Vojni priročnik za državljane.

Da pove vsakemu Amerikancu, kaj on more storiti za zmago, je Office of Civilian Defense izdal knjižico pod naslovom "What Can I Do?" Kakor je razvidno iz naslova, ta knjižica natančno odgovarja na vprašanja, ki ga je vsakdo izmed nas imel v mislih od dne 7. decembra naprej.

To je prva uradna zbirka raznovrstnih priročnosti za prostovoljno vojno delo. Knjižica je bila pripravljena v odgovor na tisočine vprašanj za navodilo s strani ljudi, ki imajo nekaj prostega časa na razpolago, kakor tudi onih, ki ga nimajo.

"Vsaki možki, ženska in otrok v Ameriki ima kako orožje za poraz sovražnika," rekel je James M. Landis, ravnatelj OCID ob izdajanju te knjižice. Ni treba imeti prostega časa na razpolago, da vstopite v to vojno. Naša orožja so vsa okolo nas, v našem domu in pisarni, šolah in klubih. Mi začnimo

mo rabiti jih — ali še le začnemo. Nedavno je Elmer Davis, ravnatelj vojnega obveščevanja izdal izjavo, v kateri je bilo rečeno, da "kot narod nismo še notri v tej vojni več kot do gležnjev." Ta mala priročna knjižica naj nam pomaga iti noter do pasu, ako jo prečitamo in se po njej ravnamo."

Primerki knjižice "What Can I Do?" se morejo dobiti od državnih in lokalnih defnese councilov ali od Office of Civilian Defense, Washington, D. C.

Pisalni stroji se potrebujejo za vojno službo.

Marsikateri Amerikance more direktno prispevati k vojnemu naporu, ako pomaga vladi rešiti neko nujno potrebo. Vojška in mornarica potrebuje pisalne stroje. Pol milijona istih. Ameriške tovarne pisalnih strojev sedaj izdelujejo tope in vojne instrumente in morejo dajati vojnim oblastim le tretjino potrebnega števila pisalnih strojev. Ostalo treba dobiti od ameriških poslovnih pisarn, državnih in mestnih oblasti in od zasebnikov.

Te pisalne stroje bo vlada Združenih držav kupila ob najvišji ceni, ki je veljala za stare pisalne stroje ob nakupu novih dne 1. febr. 1941, brez ozira na rabo po enem dnevu. Vlada bo nakupovala stare pisalne stroje potom zanesljivih trgovcev pisalnih strojev, ki bodo pri tem nastopali kot agentje federalne zakladnice.

Ker za 7 bilionski vladni program vojnih konstrukcij je treba več tesarjev, kot jih je na razpolago, sta narodno združenje stavbenih kontraktorjev in mednarodna unija tesarjev uvedla program za izvežbanje vajencev.

Moški do starosti 50 let smejo prostovoljno vstopiti v vojsko, poprej pa morejo dobiti dovoljenje od lokalnega draft boarda. Vojska ne mara odjemati starejše izurjene ljudi od vojnega dela.

IZJAVA

Jugoslovanskega Pomožnega Odbora, slov. sekcija.

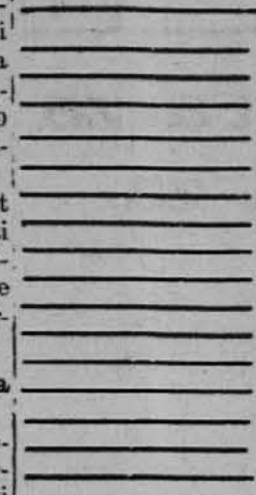
Slovenci v Ameriki, oziroma Amerikanci slovenskega porekla, ki imajo duševne in v mnogih službah materialne zveze s Slovenci v Evropi, imajo v sodanjem svetovnem konfliktu pred vsem mnogo ameriške demokracije pred očmi, in so pripravljani storiti za to zmago vse, kar je v njihovih močeh, vedoč, da je od nje odvisna ne le svobodna bodočnost te dežele, ampak tudi preporod vsega sveta. V tem svobodnem svetu naj tudi Slovenci dobe tisti prostor, ki jim gre po pravici in ki jim je bil doslej odrečen.

Slovenci, člani južnih Slovanov, so poseben narod, čigar vsi deli se zavedajo svoje skupnosti in zaradi tega zahtevajo zedinjenje vseh doslej razbitih kosov v eno celoto — v zedinjeno Slovenijo — za katero so se bojevali že od svojega narodnega preporoda.

Zedinjena Slovenija mora biti avtonomična, organizirana na čisti demokratični podlagi in kot taka naj postane del nove Jugoslavije, v kateri bo avtonomija vseh njenih delov in njena demokratična organizacija zajamčena z ustavo brez vsakih reakcionarnih pridržkov.

Pripricani, da bodo v novem svetu vsaka izolacija nemogoča in da bo razvoj vsakega naroda odvisen od razvoja vseh, so Slovenci enako pripravljani delati za demokratizacijo vsega Balkana in vse Evrope in doprinesiti, kolikor je v njihovih močeh, za organizacijo svetne, kjer naj zavlada pravica brez privilegijev in zapostav-

Slovenske Knjige

LEPA KNJIGA je kulturna poslanka; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Pinčgar)

POUČNI SPISI

ANGLŠKO SLOVENSKO BERILO (F. J. Kern) — Zvezano Cena \$2.—

Bodoči državljani naj naročijo knjižico — "HOW TO BECOME A CITIZEN OF THE UNITED STATES"

V tej knjižki so vsa poljasnila in zakoni za naseljenca. Cena 35 centov

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK

Spisal Franjo Dumar. — 278 strani. Trda vez. — Zelo koristna knjižica za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdraviljenje; slike. Cena \$1.50

GOVEDOREJA

Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami. Cena \$1.—

V KREMLJIH INKVIZICIJE

Spisal Michel Zévaco. Nad vse zanimiv zgodovinski roman iz časa inkvizicije. — 461 strani. Cena \$2.—

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York City

ljani, enaka pravica za velike in male, ki edina more biti temelj svobode, napredka in varnosti.

Za te cilje pozivamo na sodelovanje vse Slovence in Slovence brez razlike strankarske ali verske pripadnosti, priznavajoči vsakomur njegovo in individualno svobodo, ki pa ne sme onemogočiti sodelovanja na skupnem polju, kjer prav sedaj bije narod naših dedov boj za življenje ali smrt. Chicago, Ill. 12. sept. 1942. V. Cankar, preds.

ZADERSKI PREFEK IN POVELJNIK KARABINERJEV UBITA.

Agencija Štefani poroča preko rimskega radia da je prišlo na meji med Zadrom in neodvisno Hrvaško do zelo težkega spopada med laškimi vojaki in guerijskimi četami. Pri tem sta bila ubita zaderski prefekt in poveljnik karabinierjev iz Zadra Padlo je tudi več laških vojakov. Do spopada je prišlo ob priliki, ko sta prefekt in poveljnik orožništva tadržala novo mejo.

Osem tisoč ton jekla, katerega se je letno porabilo za izdelavo raznih spominkov in okraskov, bo zdaj dalo 160,000 50-kolberskih strojnica. (iz urada za vojno produkcijo.)

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten polj v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno zrcalo našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovenceh več kot mu more nuditi katerokoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI

V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernede) Po strani klobuk (Damir Felgel)

Po \$1 zvezek

Veridica (Pater Kajetan) Rudarska balada (Marija Majerjerna) Pingvinski otok (Anatole France)

Po \$1.50 zvezek

Zlotin in kazen (F. M. Dostojevski)

Molitveniki

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 strani

Cena 75c

KVIŠKU SRCE — (št. 353) 2 1/2 x 3 3/4 inčev — 224 strani v belem celoladu

Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE — št. 415 2 1/2 x 3 3/4 inčev — 224 strani

Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI — (št. 408) 2 1/2 x 4 1/2 inčev — 255 strani vstevši Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI — št. 415 2 1/2 x 4 inčev — 255 strani vstevši Sv. Križev Pot

Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM — (št. 415) 2 1/2 x 4 1/2 inčev — 384 inčev

Cena 75c

SKRBI ZA DUŠO (št. 416) 8 x 4 1/2 inčev — 512 strani

Cena \$1.75

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

KEY OF HEAVEN

fino vezano 55

v umije vezano 75

CATHOLIC POCKET MANUAL

v fino umije vezano 1.—

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.